

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญมาก เพราะวันสำคัญมากเราถึงได้มาวัดมาวากันไง วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพราะวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ศาสนานี้มีคุณค่ามาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ศาสนามีคุณค่ามาก

ศาสนามีคุณค่ามาก ตัวเราไม่มีคุณค่าหรอก ตัวเราเวลาเข้าห้องน้ำขับถ่ายออกมาเหม็นทั้งนั้นเลย พวกมนุษย์ไม่มีคุณค่า

มันจะมีคุณค่าขึ้นมา มีคุณค่าขึ้นมาด้วยพระพุทธศาสนา มันมีคุณค่าเพราะศาสนา เพราะศาสนาทำให้มนุษย์มีศีลมีธรรม ถ้ามนุษย์มีศีลมีธรรม นี่ยกคุณค่าขึ้นๆ

วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเราได้มาวัดมาวา เราได้มาเสียสละทานๆ เสียสละทานเพื่อยกหัวใจขึ้น เพื่อยกหัวใจเราให้มีคุณค่าขึ้น ยกหัวใจให้หัวใจเรามีคุณค่าขึ้นเพราะอะไร เพราะเราเป็นผู้เสียสละ เราทำคุณงามความดีมาแล้ว เราแสวงหาของเรามาแล้วเรามาเสียสละๆ

ทำไมต้องเสียสละละ เสียสละทำไม

เราเสียสละขึ้นมา เพราะเสียสละ ดูลิ โกดังสินค้าที่มันเก็บวัตถุดิบมันไม่มีประโยชน์กับใครเลย เวลาไฟไหม้ เวลามันมีประกันภัย เขาไปตีค่าเป็นเงินเป็นทอง อันนั้นมันเป็นธุรกิจ

แต่เราเสียสละ เสียสละของเราเพราะเรามีหัวใจของเรา เรามีเจตนาของเรา มีความรู้สึกของเรา เรามีสุขมีทุกข์ เรามีหัวใจ เรามีกตัญญูทเวที่คิดถึงบุญคุณของคน คิดถึงบุญคุณของพ่อของแม่ คิดถึงบุญของผู้ที่มีคุณ

ผู้มีคุณ พ่อแม่ของเรา ปู่ย่าตายายของเรานับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเกิดจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพราะวันนี้วันเกิด วันตรัสรู้ วันปรินิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มีคนค้นคว้ารู้คัมภีร์นี้เป็นสังฆกรรมขึ้นมา

เวลาสิ่งนี้เป็นสังฆกรรมขึ้นมา มันเป็นประเพณีวัฒนธรรมมาถึงสังคมของเรา เวลาสังคมของเรา เราเกิดมาสังคมที่มีความร่มเย็นเป็นสุขๆ สังคมที่ร่มเย็นเป็นสุขเพราะอะไร เพราะมีประเพณีวัฒนธรรม

เวลาวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รัฐบาลจะบอกให้ทำบุญใกล้บ้านๆ เวลาไปที่ข้างบ้านเราขึ้นมาเป็นประเพณีวัฒนธรรมๆ วัฒนธรรมประเพณีมันมาจากไหน

มันมาจากพระพุทธศาสนา

ดูสิ เวลาประเพณีแต่ละท้องถิ่นก็ไม่เหมือนกัน แต่ละท้องถิ่นไม่เหมือนกัน เวลาเขาทำलयกระทงก็เพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำสิ่งใดก็เพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกันแต่ประเพณีวัฒนธรรมแตกต่างกัน เวลาแตกต่างกัน เขาทำเพราะอะไร ก็เพื่อยกหัวใจของเขาขึ้นใจ

คนที่มีประเพณีวัฒนธรรม คนที่มีศิลปวัฒนธรรมในหัวใจของเขา จิตใจเขาอ่อนโยน จิตใจเขาไม่แข็งกระด้าง เวลาเราคุยกันเราเจรจากัน เราคุยกันรู้เรื่องเพราะอะไร เพราะหัวใจเรามีคุณธรรม นี่ไง ศาสนา ศาสนามีคุณค่า มีคุณค่าอย่างนี้ไง มีคุณค่ากับหัวใจมนุษย์ไง มนุษย์มันขัดเถลๆ ขัดเถลหัวใจของเราให้มีคุณค่าขึ้นมา ให้มีวัฒนธรรม ให้มีศีลธรรมขึ้นมา เวลาที่มีศีลธรรมขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับเราๆ

มันมาจากไหน

มันมาเพราะความเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนา

แล้วพระพุทธศาสนา มันมาจากไหน

พระพุทธศาสนามาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมอยู่โคนต้นโพธิ์นั้น
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาสังขารมๆ ในความเป็นจริงในใจขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เทียบกันความมากับเจ้าลัทธิต่างๆ มา ๖ ปี เวลาเกิดมา เกิดมาเดินได้ ๗ ก้าว

เวลาพระเจ้าไปเผยแผ่ธรรมกัน เขาถามว่า ราชกุมารเดินได้ถึง ๗ ก้าวจริงๆ หรือ

จริง ทำไมมันจะไม่จริง มันจริงเพราะคนมีบุญๆ ไง คนมีบุญเวลาเกิดขึ้นมา บุญกุศลนั้น
มันส่งเสริมมาไง แต่มันเดิน ๗ ก้าวเพื่อการเป็นสัญลักษณ์ว่า นี่คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าเกิดแล้วๆ ถ้าเกิดแล้วเดินได้ ๗ ก้าว ประกาศเลย “เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย” ศาสนา
เกิดหรือยัง ยัง นี่ไง วันเกิดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราเกิดเป็นมนุษย์ก็เหมือนกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ เรามีทุกข์มีความบีบคั้นในหัวใจของตน
เรามีกิเลสในใจของตน

นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะประกาศเลยว่า
ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย แล้วเวลาออกขวนขวาย ด้วยอำนาจวาสนาบารมีนะ คนที่มีอำนาจ
วาสนาบารมีนะ แต่กว่าที่จะมีอำนาจวาสนาบารมี เวลาเป็นพระโพธิสัตว์ๆ

เวลาพระโพธิสัตว์เสียสละชีวิตมามหาศาลเพื่อสังคม เพื่อความร่มเย็นเป็นสุข เสียสละ
มาตลอด บุญอันนั้นมันส่งเสริมขึ้นมา มาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ มีปราสาท ๓ หลัง พระ
เจ้าสุทโธทนะพยายามเลย มีวิมาน ๓ หลัง ต้องการให้เป็นจักรพรรดิ ประจบความสุขทางโลก
มหาศาลเลย แต่ด้วยวาสนา ด้วยวาสนาไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เรามี
ความสุขมหาศาลเลย เราก็ต้องเป็นอย่างนี้ใช่ไหม ถ้าเราเป็นอย่างนี้มันต้องมีทางออกไ

พอไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย คนที่มีสติปัญญา มีผังตรงข้ามมัน
ต้องมีไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เวลาที่มีไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายของเรา เราก็แสวงหา
อายุวัฒนะ อู้ฮู! แสวงหาใหญ่เลย...ตายหมดนะ

แต่เวลาของท่าน ท่านแสวงหาของท่าน มันต้องมีผังตรงข้าม ผังตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่
ไม่เจ็บ ไม่ตาย วันนี้วันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมอยู่โคนต้นโพธิ์นั้น

เวลาจะตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ สมบุทสมบันมามหาศาล อดอาหารมา ทำทุกกริยามา มากมายมหาศาล ถึงเวลาแล้วด้วยบุญกุศล นีธรรมะจัดสรรฯ นางสุชาดาก็อยากจะแก้บน เพราะบนเทวดาไว้ เจ้าชายสิทธัตถะก็ตัดสินใจแล้วว่าวันนี้จะกลับมาฟื้นฟูร่างกาย เขามาถวาย ข้าวมธุปายาสนั้นนะ

เวลาฉันข้าวของเขาแล้ว เวลาจะตรัสรู้ ตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์นั้น หายใจอานาปานสติ อานาปานสติกำหนดความสงบของใจเราเข้ามาฯ พอคความสงบของใจเข้ามา บุญเพนิวาसानุสติญาณ อดีตชาติ

อดีตอนาคตมันมีของมัน มันมีของมันโดยวิทยาศาสตร์เราพิสูจน์ได้ที่นี่ แต่เวลาพิสูจน์ กัน สามโลกธาตุนะ ตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหมขึ้นมา มันจะพิสูจน์ได้ พิสูจน์ได้เพราะจิตที่มัน สงบระงับเข้ามา

แต่ส่วนใหญ่แล้วมันพิสูจน์ไม่ได้ พิสูจน์ไม่ได้เพราะอะไร เพราะใจมันมีแต่กองขี้ หัวใจมี แต่กองขี้ มันมีความโลภ ความโกรธ ความหลง เวลาไปเห็นอะไรเข้า ไปเห็นนิมิตเข้า เห็นต่างๆ เข้ามันก็ว่านั่นเป็นนรกนั่นเป็นสวรรค์

นั่นเป็นนิมิต เป็นนามธรรม สิ่งที่ว่าป็นจินตนาการที่ใครจินตนาการได้ทั้งนั้นนะ เพราะ เรามีจินตนาการอะไรก็ได้

แต่ถ้าเป็นจริงๆ เป็นจริงๆ คนที่มันเป็นจริง คุณองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำหนด ลมหายใจเข้าและลมหายใจออก อานาปานสติ สติสัมปชัญญะสมบุรณ์ เวลารู้เห็นก็สมบุรณ์ เวลาสมบุรณ์ขึ้นมาีสติปัญญาใคร่ครวญได้ บุญเพนิวาसानุสติญาณ ตั้งแต่พระเวชสันดรไป บี้บๆ ไปยังคิดเป็นไง อ้อ! มันไม่มีต้นไม่มีปลาย มันไม่มีที่สิ้นสุด แล้วจะตามไปๆ มันจะจบลงที่ ไหน ถ้าจบลงที่ไหน ดึงกลับมา

นี้รู้เห็นด้วยสติสัมปชัญญะ รู้เห็นด้วยความชัดเจน รู้เห็นแบบวิทยาศาสตร์ เห็นโดย ความเป็นจริง แต่มันเห็นวิทยาศาสตร์ทางจิต พุทธศาสนฯ นั่นถ้าเป็นความจริงฯ

แต่ในปัจจุบันนี้เราก็มีกิเลสตัณหาความทะยานอยากกัน เวลาไปรู้ไปเห็น เราก็ฟัง แต่เรา ไม่เชื่อ นรกสวรรค์ก็คือนรกสวรรค์

เวลาถึงกลับมา สิ่งที่เราไปอนาคต ถ้าไม่สิ้นกิเลสต้องไปเกิดอย่างนั้น เพราะอะไร
กรรมคือการกระทำ ทุกคนมีการกระทำทั้งนั้น ทุกคนมีแรงขับทั้งนั้น แรงขับอันนั้นมันทำให้เกิด
ทั้งสิ้น เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ นี่ตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์นะ

เวลาศาสนาเกิดที่ไหน ศาสนามาจากไหนๆ

มาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้
ธรรมขึ้นมา ตรัสรู้ธรรม เทวดา อินทร์ พรหมมาอนุโมทนา เทวดา อินทร์ พรหมส่งเสริม
อนุโมทนา เวลาเทศน์ธัมมจักขุ ไป เทวดาส่งข่าวเป็นชั้นๆ เลย

เพราะทุกคนปรารถนาความจริง ทุกคนปรารถนาสิ่งที่ความเป็นจริง แต่ทุกคนไม่มี
อำนาจวาสนาทำถึงความเป็นจริงอันนี้ได้ เวลาคนที่ทำความจริงอันนี้ได้แล้วประกาศสังฆธรรม
ออกมา เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังขึ้นมามันมหัศจรรย์ โลกธาตุนี้ไหวหมดเลย

แต่เราอนไม่รู้เรื่อง เราไม่รู้อะไรทั้งสิ้น นี่ไง มนุษย์ไม่มีค่า

ธรรมะมีค่า วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ศาสนามีค่า มีค่าเพราะอะไร มีค่าเพราะเรา
ยกหัวใจของเราเข้าไปสู่ศาสนานั้น ถ้าเรายกใจเข้าไปสู่ศาสนานั้น ถ้าเรายกคุณค่าขึ้นมา ถ้าเรา
เป็นระดับของท่านเราก็มาทำบุญกุศลของเรา

เราแสวงหาเพื่ออะไร

เพื่อหว่านพืชในเนื่อนาบุญๆ นี่เรื่องประเพณีวัฒนธรรม ถ้าประเพณีวัฒนธรรมขึ้นมา เรา
ทำสิ่งใดขึ้นมา เวลาทำเสร็จแล้ว ถึงที่สุดแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ปฏิบัติบูชา
เถิดๆ

การทำบุญกุศลที่สุด ถึงที่สุดแล้วต้องนั่งสมาธิภาวนา เวลานั่งสมาธิภาวนาเฝ้า

นี่ประเพณีวัฒนธรรม มีงานบุญ งานกุศล แล้วเก็บขยะกันเต็มทีเฝ้า

นี่ก็เหมือนกัน เวลาภาวนาๆ ภาวนาขึ้นมา “เพราะอวิชชาคือความไม่รู้ เวลารู้เท่าทันแล้ว
ก็ว่างหมด”

อวิชชาคือความไม่รู้อะไร ไม่รู้เรื่องอะไร ไม่รู้เรื่องอารมณ์ใช้ใหม่ ไม่รู้ต่างๆ ใช้ใหม่ เราจะทำงานสิ่งใดก็แล้วแต่ เวลามีคนทีไหนแล้วมันจะมีขยะ เก็บขยะเสร็จแล้วจบใช้ใหม่

นี่ไง เวลาภาวนา “ปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

การปฏิบัติบูชาคือการค้นคว้าหาใจของตน

เวลาเมื่อประเพณีวัฒนธรรมมีกิจกรรมต่างๆ ขึ้นมาเสร็จแล้วต่างคนต่างกลับ แล้วถ้าใครมีจิตใจที่เป็นธรรมๆ เขาจะเก็บขยะ เขาจะทำงานให้มันเป็นระเบียบเรียบร้อยๆ

นี่ไง การปฏิบัติทั้งหมด ผลของมันคือสมณะ จะวิปัสสนา จะรู้หนอ จะเท่าหนอ ผลของมันคือสมาธิหมดเลย เพราะมันไม่เห็นกิเลส มันไม่รู้จักกิเลส

แล้วบอก “กิเลสเป็นนามธรรม จะรู้ได้อย่างไรละ”

กิเลสเป็นนามธรรมเพราะมันเกิดกับใจใจ สิ่งที่เป็นนามธรรมก็คือสิ่งที่เป็นนามธรรมในตะกอนมันอยู่กับน้ำใจ ถ้ามีน้ำก็มีตะกอนใจ แล้วถ้ามีตะกอน ตะกอนกับน้ำมันต่างกันอย่างไรละ

เวลารู้เห็นใจ เก็บขยะแล้ว กลับมานั่งสมาธิภาวนา ถ้าจิตสงบแล้ว เวลาหลวงตาท่านสอนใจ ชุดคู้หากิเลส ชุดคู้หากิเลส

คนที่ไม่เคยเห็นกิเลส ไม่รู้จักกิเลส แก่กิเลสไม่ได้ คนที่จะรู้จักกิเลส จิตมันสงบแล้ว พอจิตสงบแล้วถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง เห็นใหม่ ในสติปัฏฐาน ๔ มีกาย

แต่เวลามันเก็บขยะ ในกายไม่มีสติปัฏฐาน ๔ หรอก

นี่ไปวัดไปวา เรานั่งกัน “พิจารณากายๆ กายกับกายก็เสียดสีกัน กายกับกายกระทบกระทั่งนอนกัน กายกับกาย”...แล้วมีสติปัฏฐาน ๔ ใหม่ มีแต่กายนี้ไง กายานุปัสสนาใจ

แต่ถ้าเก็บขยะ ขยะนั้นนะ เก็บขยะเสร็จแล้ว ทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว เรานั่งสู่การวิปัสสนา เรานั่งสู่การปฏิบัติของเรา เวลานั้นสู่การปฏิบัติของเรา เรานั่งอยู่คนเดียวนะ เวลาไป

วัดมีวัฒนธรรมประเพณี คนนี้กลาดเกลื่อนไปหมดเลย สิ่งต่างๆ มหาศาลเลย เราก็สนุกครึกครื้นไปกับเขา เสร็จกิจกรรมแล้วจบ แล้วมีอะไรต่อ

แต่ในทางปฏิบัติ โลกียปัญญาฯ โลกียปัญญาก็ปัญญาวิทยาศาสตร์ ปัญญาที่การศึกษา นี่ไง ปัญญาที่วัฒนธรรมประเพณีของเรานี่ไง เวลาคนเราจะสูงจะต่ำ คุณลัทธิศาสนาอื่นสิ เวลาของเขา เขาก็มีคนดีคนชั่วเหมือนกัน

เวลาคนดีของเขา จิตใจเขาสูงส่งดีกว่าเราอีก ผู้นำที่ดี ผู้นำที่ดีมันเป็นธรรมๆ ปกป้องคุ้มครองดูแลพวกเรา ดูแลพวกเราให้มีความเสมอภาค ให้กฎหมายเสมอภาค การทำเหมือนกันๆ เราเกิดร่วมไง

แล้วคนดีก็คือคนดี คนดีก็เป็นความดีของเขา คนดีก็สาธุ คนดีก็เกิด แก่ เจ็บ ตาย เราก็เกิด แก่ เจ็บ ตาย คนชั่วก็เกิด แก่ เจ็บ ตาย คนที่เกิดมาก็เกิด แก่ เจ็บ ตาย ทุกคน สัจธรรม ใครทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว โดยสัจจะของเขา ใครทำคุณงามความดีก็สาธุ คนดี คนดีก็เพื่อสังคม เพื่อวัฒนธรรมประเพณี แต่ความดีๆ ความดีก็เกิด แก่ เจ็บ ตาย แล้วที่ว่าศาสนาสำคัญ สำคัญตรงไหนล่ะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนะ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจเราไม่ได้อีกเลย”

มาร ครอบครองของมารจะเกิดบนใจของผู้ที่ตรัสรู้ธรรมอีกไม่ได้เลย

แล้วของเราล่ะ

ปฏิบัติไปแล้ว ปฏิบัติแล้วคนนั้นได้ขั้นนั้น คนนี้ได้ขั้นนี้ กลัวเขาจะไม่รู้ล่ะ สิ่งทีประพฤติปฏิบัติ ประพฤติอ่อนน้อมถ่อมตน สิ่งทีประพฤติปฏิบัติเพื่อความว่างเปล่า สิ่งทีประพฤติปฏิบัติความว่างเปล่าแบบมีเจ้าของ แบบมีตัวมีตน มีคนดูแลมันนะ ถ้ามีตัวมีตนเป็นกิเลส มานะ ๙

เสมอเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา สำคัญตนว่าสูงกว่าเขา สำคัญตนว่าต่ำกว่าเขา

ต่ำกว่าเขา สำคัญตนว่าต่ำกว่าเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา สำคัญตนว่าสูงกว่าเขา

สูงกว่าเขา สำคัญตนว่าสูงกว่าเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา สำคัญตนว่าต่ำกว่าเขา

สูงกว่าเขา เสมอเขา ต่ำกว่าเขา มานะ ๙ สิ่งโยชนมันได้ทำลายแล้วมันเหลืออะไร

นี่พูดถึงว่าถ้ามันเป็นสัจจะความจริงนะ ถ้าเรานั่งลงแล้วประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป สิ่งใดเรียบง่ายทั้งสิ้น การประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันอยู่ที่อำนาจวาสนาของคน ถ้าอำนาจวาสนาของคนนะ ถ้าทำความสงบได้ก็คือความสงบ ถ้าความสงบได้นั้นมันคง มันคงเพราะอะไร

เวลาพระพุทธศาสนาสอนเรื่องกายกับใจๆ เวลาเราพูดถึงเรื่องใจๆ นี่ไม่ใช่ใจ อารมณ์ของใจ สิ่งที่ถูกรู้ ใจคือธาตุรู้ ธาตุรู้มันไม่รู้ตัวมันเอง มันต้องหาสิ่งที่ถูกรู้ แล้วเอาสิ่งที่ถูกรู้มาศึกษาธรรมะ นี่ประเพณีวัฒนธรรม คนจะดีจะชั่ว นี่สิ่งที่ถูกรู้ รักษาหัวใจให้ดีงามอย่างนั้น

แต่เวลาหลวงตาท่านสอนไป ไม่เห็นกิเลส ไม่รู้จักกิเลส แก่กิเลสไม่ได้

ผู้รู้มันไปเห็นอะไร ถ้าผู้รู้ไปเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นั้นในสติปัฏฐาน ๔ ในสติปัฏฐาน ๔ คือจิตยกขึ้นสู่วิปัสสนา

พิจารณากายๆ กาย กายก็ซากศพไป โลงศพไป เชิงตะกอนไป ในกายที่ไหนมีสติปัฏฐาน ๔ ด้วย ไม่มี

แต่ในประเพณีวัฒนธรรม เวลาพิจารณา เวลาหลวงปู่เจี๊ยะท่านสอน หลวงปู่เจี๊ยะท่านสอนเลยนะ เข้าตามกระดูก กระดูกนี้อยู่สามสี่ชั่วโม่ง อยู่ในกาย จิตไม่ออกจากข้อกระดูก ตั้งแต่กระดูกนิ้ว กระดูกข้อ กระดูกไหปลาร้า อยู่สามสี่ชั่วโม่งอย่างนั้นนะเป็นสมณะ ท่านพูดตลอดเป็นสมณะ

จิตสงบแล้วเห็นกายตามความเป็นจริง มันจะเห็นแตกต่างโดยไม่ต้องที่เฝ้าบังคับกัน อย่างนี้ บังคับกันอย่างนี้คือบังคับจิตไม่ให้ส่งออก บังคับจิตไม่ให้มันไปไขว่คว้าความชั่วช้าลามกของมัน ให้อยู่กับร่างกายนี้เป็นสมณะ

สมณะกันนี้ไง เก็บขยะไป เวลางานรีนเริงจบแล้วเราเก็บขยะกัน จบแล้ว เก็บขยะเสร็จแล้ว

เสร็จแล้ว แล้วใครได้อะไรละ

มันก็เป็นบุญกุศลไป กุศล อกุศล มันเป็นอามิส เกิดจากการกระทำทั้งสิ้น

แต่ถ้าเป็นสังขารมนะ เรานั่งสงบแล้วจิตใจของเราสงบระงับ จิตใจที่มีคุณค่า สิ่งที่สงบระงับยกขึ้นสู่วิปัสสนา เห็นกายนะ จิตของเราเห็นกายของเราตามความเป็นจริงนะ สักกายทิฏฐิ

เราเกิดมาเราเป็นปัญญาชน เราต้องดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพกายที่ได้มาได้มาเพราะเราออกกำลังกาย เราดูแลรักษาร่างกายของเรา นี่สุขภาพกาย สุขภาพจิตนี้ไง ที่เรามาวัดมาวากันนี้ไง พยายามรักษาสุขภาพจิตให้สุขภาพจิตเราแข็งแรง นั่นสุขภาพกาย สุขภาพจิต นี่เรื่องโลกๆ ใจ

แต่เวลาจิตสงบแล้ว เอ๊ะๆๆ

ไม่มีใครเคยเอ๊ะ! เลย “ว่างๆ ว่างๆ”

ว่างๆ คืออารมณ์ มันสร้างอารมณ์ว่าง เราคิดแล้วเราหยุดคิดมันก็ว่าง แต่มันจิตตั้งมันหรือไม่ จิตมีกำลังหรือไม่ จิตเป็นจริงหรือไม่

ถ้าจิตมันเป็นจริงขึ้นมา นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเยี่ยมารๆ ใจ

เราเห็นมารใหม่ เรารู้จักมารของเราใหม่ เรา รู้จักสิ่งที่บีบคั้นในใจเราใหม่ ไม่เคยเห็นเลย แต่เวลามันเก็บขยะในวัด ไปวัดมีกิจกรรมแล้วเก็บขยะ นี่ไง อารมณ์ที่หมกมุ่นในหัวใจเราเก็บของมัน เราเรียบเรียงจัดให้มันเข้าที่ จบ “นี่ไม่มีอวิชชา”

อวิชชาของมึงอะไร อวิชชาอะไรของมึง นี่มันไม่เป็นจริง

ถ้าเป็นจริงๆ นี่พูดถึงว่า วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันสำคัญจริงๆ แต่พวกเราเข้าใจตามวิทยาศาสตร์ตามโลกๆ กันแล้วไม่เป็นจริง เวลาเป็นจริงไปแล้ว หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ดุสิต เวลาหลวงตาท่านบรรลุมรรคท่านพูดเลย “ไปพูดกับใครไม่ได้ เขาหาว่าเราบ้า”

ไอ้คนที่มันรู้จริงมันไม่กล้าพูดกับใครนะ มันต้องพูดกับผู้รู้ด้วยกัน

แต่ให้พวกบ้าๆๆ นั่นนะโลกๆ ทั้งนั้น นี่ขยะ เก็บใส่ถังแล้วเอาไปทำไฟฟ้า โรงงานขยะไฟฟ้า นั่นมันเรื่องของเขานั่นเรื่องโลกๆ

นี่พูดถึงว่า ถ้าศาสนามันมีความยิ่งใหญ่ มันจริง มันจริงอย่างนี้ มันจริงที่มันละเอียดลึกซึ้งมากที่เราพยายามชวนชวากัน

เราเกิดเป็นชาวพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้กับบริษัท ๔ เราเป็นบริษัทหนึ่งในพระพุทธศาสนา แล้วทุกคนมีสิทธิ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “ธรรมะไม่มีกำมือในเรา” ท่านเปิดเผยๆ แต่พวกเราเข้าไม่ถึง ยกหัวใจขึ้นสู่ธรรมอันนั้นไม่ได้ อยู่กันด้วยวัฒนธรรมประเพณีเท่านั้น อยู่กันแบบโลกๆ โลกีย์ปัญญา แต่ก็ดีนะ อยู่กันแบบโลกๆ ให้โลกสงบร่มเย็น แต่ถ้าเป็นธรรมมันเหนือโลก

ธรรมะเหนือโลก เหนือวิภวภูติ เหนือการเกิด การตาย เหนือสามโลกธาตุ แล้วมันเหนืออยู่ในหัวใจของคนที่รู้จริง เอวัง